

Arbete med joniserande strålning vid graviditet

Syfte och omfattning

Med stöd av strålskyddslagen (SFS 2018:396) gäller följande för gravida arbetstagare efter det att graviditet konstaterats:

1. Anställda som arbetar med joniserande strålning skall så snart som möjligt informera sin arbetsgivare, närmaste chef, om sin graviditet.
2. En arbetstagare som är gravid har rätt att under återstoden av graviditeten omplaceras till arbete som inte är förenat med joniserande strålning.
3. Om den gravida arbetstagaren inte omplaceras skall arbetsgivaren planera arbetet så att stråldosen till fostret blir så liten som rimligen är möjlig och så att det är osannolikt att stråldosen till fostret överstiger 1 mSv under återstoden av graviditeten. Planering av arbetet med avseende på stråldos skall ske i samråd med Medicinsk fysik.
4. Gravid personal som i begränsad omfattning (enligt punkt 3) skall arbeta med joniserande strålning under graviditeten skall bära persondosimeter för att verifiera att gällande dosgränser inte överskrids. Kravet gäller enbart personal indelad i kategori A eller B, eller enligt individuell bedömning¹. Som tumregel kan följande användas: Om persondosekvivalenten², som registreras av persondosimetern, under hela graviditeten är mindre än 5 mSv i röntgenverksamhet och 2 mSv i nuklearmedicinsk verksamhet är stråldosen till fostret mindre än 1 mSv³.
Persondosimeter beställs från Medicinsk Fysik via MTF-stöd (133 33) alternativt e-post till medicinskfysik@akademiska.se så snart graviditeten konstaterats, såvida persondosimeter inte redan används. I så fall måste Medicinsk Fysik informeras för att bevaka att stråldosen inte överskrids.

Externa styrande dokument

Strålskyddslagen (SFS 2018:396)

Frågor om denna riktlinje hänvisas till Medicinsk Fysik, anknytning 133 33.

¹ För personal som är icke-kategoriindeldad behöver dosimeter inte bäras eftersom den årliga stråldosen till personal är lägre än den tillåtna fosterdosen

² Persondosekvivalenten på 10 mm djup, Hp(10)

³ Anpassning av ICRP 84